

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SAMLINGER

TIL

JYDSK HISTORIE OG TOPOGRAFI.

IX. BIND. 1882—83.

UDGIVET

AF

DET JYDSKE HISTORISK-TOPOGRAFISKE SELSKAB.

AALBORG.

FORLAGT AF MARINUS M. SCHULTZ
OG TRYKT I STIFTSBOGTRYKKERIET.

Asferg og Bjerregrav

samt omliggende Bønderbyers Vide- og Vedtægtsbog¹⁾.

Meddelt af D. H. Wulff.

I »Historisk Tidsskrift« IV, 523 ff, er meddelt Biergegrav By-Lov. Naar nedenstaaende Vide- og Vedtægtsbog i Overskriften betegnes som gjældende for Asferg og Bjerregrav m. fl. Bønderbyer, vil det af dens Indhold let fremgaa, at den dog kun gjælder for Asferg, og at Tilføjelsen »og Bjerregrav osv.« derfor er unøjagtig, ligesom en Sammenligning mellem de to Vedtægter vil vise, at de ere vidt forskellige og altsaa ikke have noget med hinanden at gjøre; snarere indeholder denne endel nye og særegne Bestemmelser, og er derfor et godt Supplement til tidligere meddelte Videbøger.

Paa det at den aarlige Grøde, som den almægtige og naadige Gud lader voxe paa Asferg Mark og Eng, maa komme Gud til Ære og Menneskene til Nytte, da, som høj Magt paaligger at oprette for samme Aarsags Skyld en Vide- og Vedtægtsbog, paa det Magten ikke skal gaa for Retten, men hvad Ret er, det maa være Ret, have vi efterskrevne Asferg Avlsmænd og Grander besluttet med vor allernaadigste Arvekonges naadigste Bevilling med Vide og Vedtægt udi fornævnte Asferg By at skal forholdes, som efterfølger.

¹⁾ Efter **Manuskript** i Det st. kgl. Bibl. i **Kjøbenhavn** (Thott'ske Samling 4to Nr. 2016).

Vi efterskrevne Mænd Jens Christensen, Clemmen Peder sen, Jens Sørensen Vive, Jens Mortensen, Christen Mortensen, Jens Pedersen, Niels Olufsen, Anders Christensen, Christen Christensen, Christen Nielsen, Peder Jensen, Knud Lassen, Christen Povelsen, Niels Christensen, Thomas Pedersen, Jens Christensen Falkenberg, Niels Sørensen, Niels Nielsen, Christen Jensen og Jens Sørensen Vive, loci Pastor, kjendes og gjøre for alle vitterligt udi denne vor aabne Videbog, at Aar efter Guds Byrd 1683 den 13de Maj vare vi fornævnte menige Bymænd her udi Asferg paa vor Stævneplads forsamlede og da endrægtelig samtykte med Vide og Vedtægt at skal holdes, som efterfølger og vore egne Hænder findes underskrevne.

Kap. 1. Om Helligbrøde.

Have vi menige Bymænd og Grander samtykt, at hvilken af os eller vore Folk der uddrager enten om Søndagen, andre hellige og højtidelige Dage, almindelige Bededage eller ordinære Bededage under Prædiken at høste enten Hø eller Korn, age eller binde, eller udi andre Maader tilhobe samle Hø eller Korn eller Hør at løse eller ruske eller at gjøre noget groft Arbejde, være sig i By eller uden Bys, enten med Lyng, Tørv, Harven og Pløjen fra Lørdag Aften, Solen er nedgangen, og til Søndag Aften derefter Klokken 6 slet, hvo herimod befindes at gjøre, skal have forbrudt 6 Mark til Granderne og 1½ R til sin Husbond for hver Gang det befindes.

Kap. 2. Om Kirkegaarden.

Eftersom vi samtlige Asferg Grander agte udi Gudsfrygt at hegne den Velsignelse, som Gud os baade paa Ager og Eng med velsigner, da, som vi ere Kristne og haabe enhver, at hans Legem skal blive et Sædekorn udi Herrens Ager, som er Kirkegaarden, bør billig fornævnte Herrens vor Guds Ager at hegnes langt flittigere end vore egne Agre, hvorfor er af Præsten og menige Grander besluttet, at om enten Markmanden eller nogen anden udi Byen fornemmer enten Heste, Øg eller deslige Slags, Svin, Gæs eller andet Fæmon, som kan forurene bemeldte vor Kirkegaard, skal han det enten selv inddrive udi vor Sognepræsts Gaard, som efter Pantsættelse det paa næste Grandstævne vil angive, da de skyldige skal blive straffede dobbelt højere for hvert af fornævnte Høveder,

som af Kirkegaarden i Hus tages, end som de paa nogen enten af Præstens eller Grandernes Agre i deres bedste Flor kunde være grebne. Hvilken som herimod gjør, skal af menige Mand efter det, som forskrevet staar, strax paa Timen, efter angivet er, pantes, og samme Penge, som derfor bekommes, at uddeles til de vedtørfte og nødtrængende fattige.

Her foruden skal enhver Gaardmand, Husmand eller Inderste ikke aleneste udi Asferg By, men samme ganske Sogn være forpligtet til, saasnt de af Sognepræsten og hans Medtjenere Kirkeværgerne, til hvilken Dag og Time de advares enten af Prædikestolen ved Præsten eller hver især ved Kirkeværgerne eller deres visse Bud, at møde paa Kirkegaarden enhver efter sine Vilkaar, og som Muren er brøstfældig, til at tage sin Anpart paa Kirkemuren, som forsvarligt kan være, efter sex af de bedste og uvillige Granders Syn og Afsigelse at forfærdiges. Hvilken fornævnte enhvers tilkommende Anpart skal i det seneste fuldfærdiges inden tre næste Ugers Forløb, eller og enhver, som sig herimod forser, pantes strax af menige Grander for hver Gang, Forseelsen sker, for 3 g danske og 12 β til de fattige.

Kap. 3. Om Lavstævne.

Have vi menige Mænd udi Asferg By vedtaget, at der skal holdes tvende Lavstævner aarlig Aar, det første paa vor Frue Dag i Faste, som vi skal begynde vort Vide- og Grandelav at vedtage, det andet at holde paa næste Søndag efter at Kornet er indhøstet, og da at gjøre Rede og Regnskab for al Sommerbrøde, som er falden til vor Øvrighed og os selv efter Videbogens Indhold, og hvilken som ikke da lader sig finde lydig at møde samme Tid og Termin, som Oldermænd dem foresætter, da skal han have forbrudt 6 Mark til Granderne og $1\frac{1}{2}$ g til sin Husbond. Dersom det ellers sker med menige Granders Vedtægt eller hvis ikke, da med Præstens, Oldermændens og 6 af de bedste Mænds Afsigelse, at fornævnte Vide skal udlægges til tvende Terminer, nemlig den ene halve Part til St. Hans Dag og den anden halve Part til St. Mikels Dag, og hvo som efter Vedtægt ikke frembærer samme sin Vide, som forskrevet staar, da bepligte vi menige Mænd og Grander os, at den, som Skyld har, skal lide dels under 6 Mænd af Granderne, hvilke Oldermænd skal tage til Høring

over den samme til vort Grandestævne, lige saa fuldkommelig, som det kunde ske til Herredsting for anden vitterlig Gjæld. Og hvilken af Granderne som ikke vil efterkomme det, som forskrevet staar, over dem, som tiltales paa Grandestævne, skal have forbrudt en Rigs $\mathcal{L}$ til Granderne og $\frac{1}{2}$ $\mathcal{L}$ til hans Husbond for hver Gang, hans Brøst findes.

Kap. 4. Om Videstraf.

Hvo som ikke vil udlægge sin Vide, som han har brudt og er skreven for, da skal Oldermænden være tilforpligtet at tage med sig af Granderne hvilke og hvor mange ham lyster og gaa i hans Hus og Gaard og pante fra ham for saa meget, som Viden er, og dermed hverken have forbrudt Husfred eller Gaardfred eller nogen Lavmaals Forfølgning i nogen Maade, og dersom nogen uførmer dem, som pante fra ham for hans Vide, skal han selv have forbrudt baade Husfred og Gaardfred, endog det er udi hans eget Hus og Gaard, og hvilken af Granderne som ikke vil gaa med Oldermænden efter Tilsigelse, da skal han have forbrudt en Fjerdings Øl til Granderne og 12 β til Husbonden for hver Gang, hans Brøst saa befindes.

Hvad Oldermænden med Præsten og sex Mænd eller flere paalægger Byen og dem selv til Gavn og Bedste, det skal de andre ikke kuldkaaste, men skal uryggelig holdes; hvo herimod gjør, skal have forbrudt til Granderne 6 Mark og til Husbonden 12 β danske.

Kap. 5. Om Oldermænden forsømmer Lavstævne.

Dersom Oldermænden mod Vedtægt forsømmer en af forskrevne Lavstævnedage og dem ikke aarlig paavarer, som forskrevet staar, da skal han have forbrudt en halv Tønde Øl eller 6 Mark til Granderne og $1\frac{1}{2}$ $\mathcal{L}$ til sin Husbonde. Og skal Tallieskriveren hvert Aar være Oldermænd.

Kap. 6. Om Oldermændens Bestilling.

Dersom saa sker, at der indfalder eller begiver sig noget menige Grander til Nytte og Gavn, fra Korn er i Huse og til vi slippe vor Vide og derefter indtil vi begynde den igjen, i hvad Maade det være kan, da skal Oldermænden være forpligtet til at sammenkalde Bymændene og ved sex Mænd hjælpe til Rette alle Granderne til Bedste.

Kap. 7. Om Talliestokkene.

Enhver Mand skal være tilforpligtet aarlig paa den Dag, Vide begyndes, at skaffe Oldermændene sin Talliestok med Navn derpaa udgravet, Husmændene, Inderster, Markmanden og Hyrden ligesaa vel som Gaardmændene, ingen, saa mange som Fæmon have, undtagen, og selv dertil at beholde Gjenparten, hvorpaa han hver Gang kan tegne, eftersom bliver tegnet paa Originalen.

Kap. 8. Om Lukkelse.

Alle Rugdiger skal være færdiggjorte til Philippi Jacobi Dag og Bygvangdiger otte Dage efter, at Byggen er tilsaaet, eller bøde derfor 1 Ɔ til Granderne og 4 β til Husbonden. Hvor Sidelukkelse falder, enten for Ager eller Eng, da skal Husfolkene, som tilforn ere ommeldte, være forpligtede til, saa mange som Fæmon eje, at tage deres Anpart Lukkelse at fuldfærdige lige ved Gaardmændene, og ellers for hver ottende Dag, det ikke befindes at være fuldfærdigt, bøde til Granderne 12 β .

Kap. 9. Om Diger.

Item, for hver 8 Dage, som nogen Mands Diger eller Gaardslukkelse for Eng eller Korn findes ufærdige, bøde 12 β til Granderne og siden betale Skaden til den, som Skaden fanger formedelst samme Lukkelses Urigtighed.

Kap. 10. Om sex Mænd at opkræve.

Oldermændene skal opkræve sex Mænd af dem, som have mest Jord i Marken og vil Byens Bedste, hver ottende Dag til at gaa og bese alle Diger og Lukkelser og lade de naklæssige opskrive for deres Vide, som forskrevet staar, og dersom nogen findes overhørig at være, bøde derfor til Granderne en Ɔ og til Husbonden 4 β for hver Gang, Forseelsen sker.

Kap. 11. Om Kornsæd etc.

Dersom menige Mænd ikke kan komme overens med Kornsæd, Høslæt eller andet, da skal Oldermændene opkræve sex Mænd af de bedste og som have mest Jord i Marken og vil Byens Bedste med Bygsæd, Højbjerg, Høsten og hvis andet Byen og menige Grander er nytteligt; og hvad for-

nævnte Mænd vedtage og beslutte, det skal uryggelig af menige Grander holdes. Hvo herimod gjør, har forbrudt en Fjerding Øl saa god som 3 ŷ til Granderne og 12 β til sin Husbonde.

I lige Maade skal det og være sagt om alle andre vedtagne Vilkaar, som menige Mands Gavn og Bedste er berammet af Oldermænd og fornævnte sex Mænd med Præsten.

Dette maa og være sagt, naar menige Sognemænd paa-byde Kongens og Kirkens Tiende, som de have i Fæste, at skal ydes, da skal alle være forpligtede samtlig paa een Dag at lade sig finde det at yde, efter at de lovlig derom 8 Dage tilforn ere advarede, og hvosomhelst i denne Post findes for-sømmelig, bøde derfor en Fjerding Øl eller 3 ŷ til Granderne og 12 β til sin Husbonde. Og skal Granderne have fri For-lov at søge hans Bo og pante ham derfor efter Videbogens Indhold.

Kap. 12. At gjøre imod Vedtægt.

Hvo som fordrister sig til at gjøre imod vedtagne Vide og Vilkaar, da skal Oldermænden have fri Forlov at tage med sig menige Bymænd og Grander og indgaa i fornævnte Mands Gaard, hvilken Dag i Ugen de vedtage, og pante ham for 6 Mark og 1 $\frac{1}{2}$ ŷ til sin Husbonde og dermed hverken at have forbrudt Gaardfred eller Husfred eller forskyldt nogen For-følgning i nogen Maade, og hvilken af Granderne som ikke strax følger med Oldermænden, efter at han er tilsagt at gange med til samme Mands Gaard, da skal han have forbrudt 1 ŷ til Granderne og 4 β til Husbonden for hver Gang, hans Brøst saa befindes.

Kap. 13. Om Baardag.

Hvilken af Granderne som forgriber sig mod hverandre med Baardag, Trusel, Skjændsord, blodige Eder og Banden, saa de nødes til at staa fra deres Ret, da skal han have forbrudt til Granderne 1 ŷ og til Husbonden 4 β for hver Gang, hans Brøst findes, og menige Grander strax at pante ham.

Kap. 14. Hvorledes Videsager skal forfølges.

Hvo som fører nogen af vore Videsager til Tinge, førend de paa Sognestævne af vor Oldermænd, Sognepræst og andre Grander blive forhørte, de bøde derfor en Fjerding Øl eller

3 § til Granderne og 12 β til sin Husbonde for hver Gang, bemeldte hans Brøst findes.

Kap. 15. Om Voldgang.

Hvo som lader noget Fæmon eller hvad Kvæg det være kan, som findes at gaa vældelig i Eng eller Korn enten Nat eller Dag, da skal han have forbrudt en Fjerding Øl eller 3 § til Granderne og 12 β til sin Husbonde for hver Gang, det befindes, og skal Oldermændene udkræve 6 Mænd at kjende paa, om det forsætligvis eller uvidende kan være sket.

Kap. 16. Om nogen splitter vore Faar.

Hvilken Mands Hustru, Børn eller Folk som løbe ud paa Gaden enten Middag eller Aften at lede efter Faar eller Lam og dermed adsprede vor Faarehjord, førend hver Mands Faar ere i Gaarde, da skal han have forbrudt 1 § til Granderne og 4 β til Husbonden for hver Gang, det befindes, og dersom nogen Mands Børn eller Folk bryde nogen Vide, da skal Husbonden selv stande til Rette derfor, ligesom han det selv havde gjort.

Kap. 17. Om Uenigheds Straf.

Hvilken af Granderne der slaar eller haardrager eller i andre Maader uførmer sine Grander i Samfund eller Grandelav eller paa Grandestævne, bøde derfor 6 Mark til Granderne og 12 β til sin Husbonde for hver Gang, saadant befindes.

Kap. 18. Om sær Hjord.

Hvo som driver med sær Hjord, være sig hvad Hjord det være kan (Øgene undtagne, hvilke skal vogtes udi Heden og udi Fælle og ingen andensteds), med mindre det sker med menige Mands Bevilling og Samtykke, da skal han have forbrudt en Fjerding Øl eller 3 § til Granderne og 12 β til sin Husbonde for hver Gang, sligt befindes.

Kap. 19.

Hvosomhelst der findes at gaa i nogen Mands Høstak og adsplitter den, da skal den samme, efter at bevisligt er gjort, have forbrudt derfor en Mark til Granderne og 4 β til Husbonden for hver Gang, det befindes.

Kap. 20. Om Tægtefæ.

Hvo som tager Tægtefæ, fremmed Fæ, Øg, Svin, Gæs eller hvad Fæmon det være kan, med mindre det sker med menige Granders Minde, da bøde derfor til Granderne en Fjerding Øl eller 3 Mark og 12 β til sin Husbonde for hver Gang, Forseelsen sker.

Kap. 21. Om Græs at opskære.

Hvo som skærer eller plukker noget Korn eller Græs i anden Mands Ager eller Eng imod hans Villie eller Minde, da skal han have forbrudt til Granderne 1 $\mathcal{L}$ og 4 β til Husbonden for hver Gang, det sker.

Kap. 22. Om Tyring¹⁾.

Hvilken Mand som tyrer eller lader tyre sine Bæster eller Fæmon i anden Mands Eng eller Korn, og det gjør Skadē enten paa Eng eller Korn, da skal han have forbrudt 24 β til Granderne og 6 β til Husbonden for hver Gang, det sker, og endda betale Skaden.

Og maa ingen fordriste sig til at tyre sine Heste, Kær eller andet Fæmon for nogen Agers Ende, som Korn findes i saæt, ej heller imellem Korn, som nogen Ager ligger i Baarde, eller hvor Siger i forskrevne Maade findes, eller i Hvidmose. Hvo herimod gjør, har forbrudt til Granderne 24 β og til Husbonden 6 β for hver Gang, det befindes.

Kap. 23. Om Vangledet.

Naar Tangagre eller Søagre Vange skal hegnes, da skal tre Mænd skiftes til omkring Byen hvert Aar at opsætte til Frelse for Vangene et forsvarligt Vangedet efter 6 Mænds Afsigelse, om det forsvarlig kan være.

Item, hvo som enten ager, rider eller gaar igjennem Vangledet og ikke lukker det efter sig, enten det var lukt for ham eller ej, da skal han have forbrudt til Granderne 4 β hver Gang, det sker.

Kap. 24. Nok om Tyring.

Ingen maa slaa noget Kvæg eller Fæmon løst i Tyringen.

---

¹⁾ d: Tøjring.

Hvo derimod gjør, skal have forbrudt 1 K til Granderne og 4 β til Husbonden for hver Gang, det sker. Nok skal ingen under fornævnte Straf tilstedes at tyre paa nogen anden Mands Ager, men aleneste paa sin egen.

Kap. 25. Om Engene at hegne.

Ingen maa gjenne noget Fæ eller andet Kvæg ud i Engene, hvor Hø plejer at bjerges, fra det første, de blive hegnede, og til Høet er indbjerget. Hvo sig herimod forser, bøde 2 K til Granderne og 1 K til sin Husbonde.

Kap. 26. At bede udi Eng eller Korn.

Hvo der enten lønlig eller aabenbarlig beder ønten i Eng eller Korn eller Hegnebaarder, skal have forbrudt en Fjerding Øl eller 3 Mark til Granderne og 12 β til Husbonden for hver Gang, det befindes, og derforuden betale Skaden.

Kap. 27. Om Voldtægt.

Hvo der voldtager sit Fæmon, lad være hvad Slags det kan være, om det er taget i Eng eller Korn, fra den, som det vil gjenne i Hus eller har i Hus, være sig Markmanden eller andre, som det med Rette kan huse, da skal han have forbrudt en Fjerding Øl eller 3 Mark til Granderne og 12 β til sin Husbonde for hver Gang, det befindes.

Kap. 28. Hvorledes skal bødes for det Kvæg, som findes udi Eng eller Korn.

For 2 Helde Øg	4 β
« 3 Nød	3 -
« 2 Svin	2 -
« 4 Grise	2 -
« hvert Faar eller Lam . . .	1 -
« hver Gaas	1 -

og derforuden betale Skaden efter Synsmænds Afhjemmel.

Kap. 29. Om Hjordvagt.

Hvo som ikke holder sin Hjordvagt efter det, som af menige Grander bliver vedtaget, skal bøde en K til Granderne og 4 β til Husbonden for hver Gang, det sker.

Det samme skal og forstaas, om nogen kaster nogen Hjord,

førend det paa Grandestævne af menige Grander er samtykt; hvo sig herimod forbyder, bøde i lige Maade en K til Granderne og 4 β til Husbonden for hver Gang, det sker. Der skal og forholdes med Gaasehjord som med anden Hjord.

Herhos skal enhver af 2 Køer vogte en Dag (aargamle Kalve saa mange, enhver ejer, aleneste undtagne, hvilke maa følge Køerne). Befindes ellers noget andet Fæ at følge med Køerne med Ejermændens eller Hyrdens Villie og Videnskab, om bevisligt kan gøres, da bøde Ejermænden en K til Granderne og Hyrden lige saa meget for hver Gang, Forseelsen sker. Ellers skal Husfolkernes Køer gaa med Ungfæet, og ellers for hver Gang, de sig herimod forse, bøde til Granderne en K , og strax derfor at pantes.

Kap. 30. Hvad Fæmon Husfolkene maa have.

Ingen Husfolk eller Inderster maa holde Gæs eller Svin, langt mindre Geder eller Bukke paa Asferg Mark og Grunde. Findes nogen herimod at gjøre, formedelst den store Skade, som Asferg Grander af saadanne Husmændenes Kvæg hidindtil har lidt, bøde til Granderne for hver Gang, det sker, en K og 4 β til Husbonden.

Ellers dersom befindes, at Asferg Husfolk har andet Kvæg, saasom Heste, Hopper, Foeler, Føl (en Ko aleneste og ti Faar undtagne), skal de være tilforpligtede hvert Aar til Granderne at give Græspenge deraf, som paa andre Steder sædvanligt er, eller derfor af menige Grander, naar bevisligt er gjort, at pantes.

Kap. 31. Hvor Husmændene maa grave Tørv, slaa eller plukke Lyng.

Ingen af Husfolkene eller Indersterne skal være tilladt at grave Tørv, slaa eller plukke Lyng udi nogen af Asferg Heder uden menige Granders Samtykke. Befindes ellers nogen af Gaardmændene eller som Avling have paa Asferg Mark stedt og fæstet, at tilstede dem enten at grave Tørv, slaa eller plukke Lyng eller under et Skin at sælge dem af fornævnte forbudne Heder faa eller mange Læs, da Husmanden eller Indersten at have forbrudt for samme Forseelse 6 K til Granderne og Gaardmanden lige fornævnte Straf at være undergiven, som sig herimod forser; og skulde nogen af bemeldte

Parter saadan Straf ej godvillig ville udgive, da strax, efter bevisligt gjort er, derfor af Oldermænden og menige Grander at pantes.

Nok skal fornævnte Inderster og Husmænd langt mindre være tilstedt at grave Tørv udi vore Moser, hvor de findes paa Asferg Grund, ej heller nogen Mand dem det at tilstede. Befindes nogen Mand eller Menneske af Parterne sig herimod at forse, bøde enhver derfor sex Mark danske.

Slet ingen af Asferg Bymænd være tilladt at give nogen af udenbys Folk, hvem de og mon være, Forlov at grave Tørv i nogen af vore Heder uden menige Granders Forlov. Befindes nogen herimod sig at forse, bøde til Granderne for hver Gang, Forseelsen sker, 6 R danske og til Husbonden 12 R danske.

Herforuden skal og strængelig være forbudt baade for Guds Æres og mangen ærlig Bymands Gavns Skyld udi Asferg, at ingen af Asferg Mænd maa bortføre eller nogen enten indenbys eller udenbys Forlov give at bortføre fra vore Skudtørvmoser, hvor de findes, Skudtørv enten faa eller mange til nogen Kjøbstad, Landsby eller noget fremmed Sted, med mindre enhver, som udi Asferg By dertil Rettighed har, først fører dem i sin egen Gaard. Hvo sig herimod forser enten selv eller ved sit Bud og Tjener, bøde derfor for hver Gang, Forseelsen sker, til Granderne 6 Mark danske og til Husbonden 12 R .

Ellers skal hver Dag, i Synderlighed om Søndagen, for Guds Æres Skyld to Mænd af Granderne være tilforpligtede eller deres fuldkomne Bud, saa længe som Skudtørvene ere tjenlige at bortføre, at have Indseende skiftevis (Præstens Bud ikke undtagen, naar det ham tilkommer) at have Opsyn med vor Sømose, at ingen enten i By eller uden Bys sig imod forskrevne forser, sker det af udenbys Folk, da strax at pante begge Kobler med Tømmen indtil videre Forbør paa næste Grandestævne. Hvo sig efter Advarsel om næste Aften tilforn forser, skal være lige Straf, som næst forskrevet staar, undergiven.

Kap. 32. Om Markvogteren.

Dersom det befindes, at Markmanden eller den, som vogter Marken, dølger med nogen af Granderne og ikke lader skrive,

hvad som gaar i Eng eller Korn efter denne vor Videbogs Indhold, bøde derfor en ℥ til Granderne og 4 ℔ til Husbonden for hver Gang, hans Brøst findes. Samme fornævnte Straf skal han og lide, om han dølger med nogen udenbys Maud.

Markmanden skal ej heller tilstedes Magt og Myndighed at pante nogen udenbys Folk enten udi Kalkgravene, Hede eller Moser, men den Magt Granderne at tilhøre.

Dersom Markvogteren har Kvæg og det kommer i Skade paa Asferg Mark og Eng, som forbudet er, da bøde derfor, efter ham er overbevist, 4 ℔ for hver en Gaardmand bøder, eftersom vi ham ikke derfor har antaget, at han skal fede eller føde hans Fæmon paa vore forbudne Agre eller Enge, men langt mere dem fra andre deres at beskjærme.

Det skal og ej tilstedes Markvogteren at begjære eller tage Penge af indenbys Mænd for hvis Fæmon han tager i Hus, men aleneste af den udenbys; ellers paa Grandestævne at lade Bymændenes, Husfolkens, Indersternes og Hyrdens Fæmon, som i Skade befindes, anskrive og selv lade sig nøje med sin anlovede ordinære Løn og Skrivepenge.

Befindes og Markvogteren fra den Tid, han er antagen, og indtil han fra Marken forloves, at tage sit eget mere Vare end menige Granders, som han har stedt sig til, eller og at give sig i Arbejde hos nogen af Granderne (Præstens Dagsgjerning aleneste undtagen) og ikke saa trolig og flittig, som billigt er, forretter fornævnte sit anbetroede Embede, da Oldermænden, med Præsten og Sognemændene at have fri Forlov ham strax, efter saadant ham er overbevist, at afsætte, og ingen Løn at nyde, men strax igjen at isætte en anden, som efter flittig Opsyn og Hegning skal nyde fuldkommen Løn.

Kap. 33. Om den, som ringer Fredsklokken.

Hvis Degnen, som ringer Fredsklokken, ikke bekommer sin Løn ligesaa vel af Husfolkene og Indersterne som af Gaardmændene til den Tid og Dag, som menige Mand har lovet ham, da skal Oldermænden, naar paaklages, opnævne 6 Mænd, som strax skal være forpligtede til de modvillige resterende derfor at pante.

Kap. 34. Om Svinehyrden at koste.

Hvo som ikke ret koster Svinehyrden, naar det kommer

dem til for alle de Svin, som ere vinterfødte, bøde en ſ for hver Gang og hver Dag, det sker, til Granderne. Hvis og Svinehyrden skulde sig understaa at vogte nogle udenbys Svin, da bøde (uden det jo sker med menige Granders Samtykke) for hvert Svin og for hver Gang, det befindes, til Granderne 8 β .

Kap. 35. Om Hyrden.

Dersom Hyrden ikke kan bekomme sit Korn, som ham med Rette tilstaaer, eller anden hans Rettighed, hvad det være kan, som han har fortjent, da skal han give det tilkjende paa Grandestævne, hvorefter Oldermænden skal tilsige dem, som Hyrden paaklager, og lægge dem en forsagt Dag for at betale ham, og hvilken som ikke betaler til fornævnte Tid og Dag, som ham bliver forlagt, da skal den, som ulydig findes, have forbrudt en ſ til Granderne og 4 β til Husbonden for hver Gang, hans Brøst findes.

Derimod skal Hyrden være tilforpligtet at tage flittig og vel Vare paa hvis Fæ og Kvæg som kommer med ham, og dersom noget omkommer eller bliver borte for hans Forsømselses Skyld, da skal han stande dem til Rette derfor, som Skaden fanger, og holde i Hegn baade Korn, Eng og andet, som Granderne vil have i Hegn, eller og betale Skaden.

Og skal hver Mand i Byen være tilforpligtet aarlig at holde Hyrdehuset ved Lige, som forsvarligt kan være, i lige Maade enhver at kjendes ved sin Anpart, naar Huset skal færdiges, og hvilken Mand som ikke møder til fornævnte Arbejde efter Oldermændens Advarsel paa Tid og Dag at færdige Huset, bøde til Granderne 3 Mark og til Husbonden 12 β .

Kap. 36. Om Klagemaal's Straf af vore Hyrder eller andre.

Dersom saa sker, at vore Hyrder eller andre vore Tjenere klager paa nogen Mand paa Sognestævne for sin Løn og Betaling, da skal Oldermænden være tilforpligtet at tage med sig af Granderne hvem han vil og gange til samme Mand's Gaard eller Hus og pante ham for hvilken af fornævnte deres Løn, som findes skyldig, eller deres Betaling; og den, som sig lader pante, skal have forbrudt en ſ til Granderne; desligeste og den, som ikke vil følge med Oldermænden, naar han bliver tilsagt, at være undergivenlig næstfornævnte Straf.

Kap. 37. Om skadelige Fæmon.

Befindes nogen Mand i Asferg By at holde nogen skadelige Fæmon, saasom Geder og skadelige Svin eller deslige skadeligt, hvad det er, Geder, som støde vore Faar, opæde vore Kaal, og fornemmelig før nogen kunde af vide, kunde med smitsomme Sygdomme forgive den ganske Bys Bæster og Kvæg, som paa andre Steder ikke uden stor Skade er befundet; dersom nogen Mand udi Asferg befindes efter en og anden Advarsel og ellers siden Klagemaal paa Grandestævne at holde hos sig fornævnte skadelige Kvæg, bøde for hver Gang, Klage sker og bevisligt kan gjøres, til Granderne 3 Mark og til dem, som Skaden faar, til Oprejsning efter fire Mænds Afsigelse, som af Oldermænden skal opkræves.

Kap. 38. Om Gjensti.

Hvo som gjør nogen Vej eller Gjensti eller i andre Maa-der nedtræder, nedrider eller nedkører nogen Mands Korn eller Eng, desligeste ogsaa hans Lukkelse eller Diger, have forbrudt 24 β til Granderne og 6 β til Husbonden for hver Gang, det befindes.

Kap. 39. Om Talliestokken ikke kommer til Sognestævne.

Dersom Stokskriveren eller Tallieskriveren eller hans Fuldmægtig (om han selv er udi lovligt Forfald) ikke møder til Stævne hver Søndag med Talliestokkene, da skal han have forbrudt 3 $\mathcal{L}$ til Granderne og 12 β til Husbonden for hver Gang, det sker.

Kap. 40. Hvo Talliestokken skal forvare.

Hver Mand skal være forpligtet at have Talliestokken et Aar omkring, naar det ham med Rette tilfalder, og da at gjøre Rede og Regnskab for hvis Vider som blive opskrevne paa Talliestokkene Aaret omkring tilforn, som forskrevet staar. Og hvo som ikke vil annamme Talliestokkene, naar de med Rette ham tilfalde, da at have forbrudt 3 Mark til Granderne og 12 β til Husbonden for hver Gang, det befindes.

Kap. 41. Om Høsten.

Naar Gud vil, Tiden ankommer at høste, da skal Oldermænden med sex af de bedste Mænd, som have mest Jord i

Marken og ville Byens Bedste, forfare, naar det er tjenligt at høste, og hvad de og Præsten samtykke derom, det skal uryggelig holdes, og hvo derimod gjør, skal have forbrudt 3 Mark til Granderne og 12 β til Husbonden.

I lige Maade maa ingen uddrage at høste Korn over to Traver af hver Slags Korn uden Præstens, Oldermændens og menige Granders Samtykke, og saa, naar tiendes skal, det samme rigtig at angive for den, som tilhører at tiende, som han for Gud vil forsvare. Hvo ellers imod fornævnte Præstens, Oldermændens og menige Mands Samtykke sig forser, skal have forbrudt 3 Mark til Granderne og 12 β til Husbonden for hver Gang, det sker.

Og skal ingen deres Rivelse (om Gud ellers giver tørt Vejrlig) ligge paa Ageren længer end 3 Dage, efter Kjærven er inde; men om saa skete, at Regnvejrr imidlertid indfaldt, da at hegne Rivelsen lige ved Kjærvene, indtil Gud vil, det bliver tørt indført. Hvis nogen sig herimod forser, bøde for hvert Stykke Fæmon efter næst efterfølgende Punkts Indhold.

Ingen Mand skal tilstedes, naar Kornet er ophøstet, at lade indkomme eller tyre sine Heste og Hopper, Køer eller andet Kvæg, med hvad Navn det kan nævnes, enten i Tofterne (dem undtagne, som forsvarlig kan være indhegnede) eller i Vangene, saa længe nogen Mands Kjærve eller Rivelse findes paa Marken, efter de Dage og den Maade, som forskrevet staar. Hvo herimod gjør, bøde til Granderne for hvert Øg eller stort Fæmon for hver Gang 1 $\mathcal{K}$ og for hver af de smaa 1 β .

NB. Og dersom saa sker, at Gud paalægger nogen af Granderne Sot og Sygdom, saa han sig til gode intet med Høsten kan udrette, da skal menige Grander være tilforpligtede at hjælpe ham sit Korn op og i Hus; hvilken som herimod findes forsømmelig, skal give eller og pantes for 3 Mark til Granderne og 1 $\mathcal{K}$ til Husbonden.

Kap. 42. Naar Grandestævne skal holdes.

Naar begge Tjenesterne om Søndagen i Asferg og Faarup Sogne ere endte, og Præsten fra begge Kirkerne er hjemkommen, skal hver Mand møde paa Smediepladsen med Gjenparten af sin Talliestok og i Guds frygt, som forskrevet staar, holde Grandestævne, saa strax de høre Klokkerne lyde.

Kap. 43. Om Bygax.

Hvo som gaar paa Marken at løse Bygax paa andre deres Agre end sin egen, om det er af dem, som have Lod udi Marken, bøde derfor 1 g til Granderne og 4 β til Husbonden for hver Gang, det sker.

Inderster og Husfolk skal og være haardt forbudne at opløse nogen Bygax, førend hver Mands Rivelse er i Husene indført, under samme Videstraf.

Kap. 44. Hvo Videbogen skal forvare.

Oldermanden skal have Videbogen i Forvaring, og dersom den bliver borte, imidlertid han har den i Forvaring, skal han have forbrudt 4 Rigsdaler til Granderne og en til Husbonden; ellers, imidlertid han har den i Forvaring, at bære den med sig hver Gang Grandestævne holdes.

Kap. 45. Om hvilket Vide er.

Dersom nogen klages paa for nogen Vide paa Grandestævne, da skal Oldermanden opkræve sex Mænd med Sognepræstens og Oldermandens Nærværelse og dømme derpaa, om det er Vide værd og bør at skrives eller ej, og hvad de derom slutte, det skal blive uryggelig ved Magt.

Kap. 46. Om Syn.

Hvilken af Granderne som bliver taget til noget Syn enten til Ager eller Eng eller andet, som kan tjene til Byens Gavn og Bedste, og han ikke vil gaa med at syne, hvorledes paa Aastederne med Sagen er beskaffet, bøde 1 g til Granderne og 4 β til Husbonden for hver Gang, det sker.

Kap. 47. Om Tyren.

Have menige Grander vedtaget, at Præsten skal føde Tyren om Vinteren, som forsvarligt kan være, og skal enhver af Granderne derfor om Vaaren enten i Havresæd eller Bygsæd efter Præstens egen Villie og Begjæring pløje med sin Plov og Fæmon for ham en halv Dag, og hvilken det ikke vil gjøre, bøde til Granderne derfor 6 g danske og 24 β til Husbonden; og dersom Præsten ikke om Vinteren lader føde Tyren, som forsvarligt kan være, da han i lige Maade at have forbrudt, som forskrevet staar. Herforuden skal Husfolkene,

som Køer have, gjøre Præsten en Høstdags Gjerning for hver Ko eller derfor bøde 3 Mark til Granderne og 12 β til Husbonden, om de derudi, efter at de om Aftenen tilforn ere advarede, findes viderværdige og forsømmelige.

Og dersom enten Præsten, Hyrden eller nogen af Granderne laaner Tyren bort til nogen udenbys, da bøde derfor en K for hver Gang, det sker.

Kap. 48. Om Hegning til Plovfæmon udi Bygsæd.

Hvo som har mere Fæmon udi hvis Hegning som er hegnet til Plovfæmon udi Bygsæd, skal have forbrudt 3 Mark til Granderne og 12 β til Husbonden.

Kap. 49. Om Endel.

Skal ingen have sin Endel udi Hegn, naar Vangen, det ligger udi, skal være udi Fælle (Præstens Manfald (?) undtagen). Hvo herimod forbyrder sig, skal bøde 3 Mark til Granderne og 12 β til Husbonden.

Kap. 50. Om Fæmon at tage i Hus.

Ingen skal udlade andres Fæmon, som er taget i Hus, enten i Eng eller Korn, uden han bekommer Pant derfor. Hvo herimod gjør, skal have forbrudt 3 Mark til Granderne og 12 β til Husbonden for hver Gang, det sker.

Kap. 51. Om Kvæg og Fæmon at holde i Gaarden.

Hvo som lader sit Fæmon, Fæ, Svin, Faar eller andet Fæmon være ude paa Gaden eller Ageren, efter at det af Hyrderne er drevet i By om Aftenen, desligeste hvo det udslaar om Morgen, førend det gjennes for Hyrden, skal bøde derfor hver Gang, det sker, 24 β til Granderne og 6 β til Husbonden.

Kap. 52. At raabe, naar sær Hjord skal drives.

Hvo som skal vogte Lammene eller anden vedtagen sær Hjord og ikke raaber, at det kan høres over al Byen, naar samme Hjord skal drives udi Marken, skal bøde en halv K for hver Gang, det befindes.

Kap. 53. At age Diger eller Lukkelse i Gaarde.

Hvo som tager nogen hans Diger og Lukkelse at age i Gaarde andres end hans egen, skal have forbrudt 3 Mark til Granderne og 12 β til Husbonden.

Kap. 54. At tage andres Lyng eller Tørv bort.

Hvo som tager nogen anden hans Lyng eller Tørv bort enten i Mark eller By, skal have forbrudt 6 Mark til Granderne og 12 β til Husbonden for hver Gang, det befindes, forlige sig imidlertid med den, som Skaden har taget, og gjøre ham fornøjeligt Vederlag.

Kap. 55. Om udenbys Folk.

Dersom nogen udenbys Folk findes at slaa Lyng, grave Tørv eller Kalk eller at vogte deres Øg, Kvæg og Fæmon, hvad Slags Fæmon det være kan, paa Asferg Ejendom, hvor det være kan, da skal af Granderne, naar de af Markmanden eller andre derom advares, være forpligtede 6 Mænd at drive det i Hus udi Asferg og deraf tage fuldkommen og nøjagtig Pant indtil næste Grandestævne, da Sagen skal angives og Pantet fremvises og derpaa af Oldermænden sex uvillige Mænd opkræves, som tillige med Oldermænden især skal dømme, og derefter for menige Grander paa Grandestævne fremsige, hvorledes med samme Sag skal forholdes, hvormed de andre, saa vidt ret og billigt er, skal lade sig nøje. Og dersom nogen af første ommeldte sex Mænd findes efter Advarsel modvillig ikke at følge med, da bøde derfor for hver Gang en g til Granderne og 4 β til Husbonden.

Kap. 56. Om Fattige og Krøblinge.

Efterdi vi des bedre kunne vide, hvilken som staar ret for at age Krøblinge og Stakkarle af By, da have vi menige Bymænd og Grander vedtaget at lade gjøre en Fjæl eller Stok, som skal følge med samme Stakkelse-Rejse, paa det at samme Rejse kan gaa ret omkring Byen, og naar fornævnte fattige ere bortførte, skal den, som ham bortførte, bære samme Fjæl til sin næste Grande og Nabo og der at blive, indtil næste Stakkelse-Rejse kommer til ham. Men hvo som lader samme Fjæl eller Stok blive borte, da skal han have forbrudt en g til Granderne og 4 β til de fattige og derforuden skaffe

saa god en Fjæl eller Stok i Stedet igjen, som den anden var. Og hvilken som ikke ager fornævnte fattige Krøblinge af Byen, naar det ham tilkommer skiftevis om Byen, da bøde derfor for hver Gang 3 Mark til Granderne og 12 β til Husbonden, saa mange, som have Øg og Vogn.

Kap. 57. Om Ler- og Sandbrist paa Gaden og Vejene.

Hvo som understaar sig udi nogensteds paa Asferg Gade eller Vejene for nær at grave og opkaste Ler eller Sand, som kunde komme (hvilket Gud forbyde) baade Sognepræsten og den rejsende Mand, endog de umælende Kreaturer til Skade eller Ulykke, og samme Hule, af hvilken fornævnte Ler eller Sand bliver opkastet, ikke inden tre Dage i det seneste af den, som enten Leret eller Sandet selv har opkastet eller ved andre ladet opkaste, efter Leret er til hans fortsatte Nytte bortført, bliver igjen opfyldt og jævnet, da bøde han, som forskrevne Gjærning har gjort, til Granderne en Sletdaler og 12 β til Husbonden for hver Gang, det sker.

Disse forskrevne Artikler at skal af os underskrevne Asferg Mænd og Grander saa vel som og hvis mere til Byens Nytte herefter kan optænkes og med menige Mands Samtykke indskrives i lige Maade at skal holdes af lige Valuta med forskrevne Artikler i alle Maader, have vi til Vitterlighed og Forsikring vore egne Hænder eller Bomærke her underskrevet. Herhos ikke at forglemme en Artikkel, som iblandt foregaaende ikke er indført, nemlig at ingen af Asferg Grander maa tilstedes at tage noget fremmed Fæmon til Græsning videre end det, som han selv Vinteren tilforn har overført. Hvo herimod sig forser, bøde for hver Gang og hver Dag, Forseelsen sker, for hver Stud, Ko eller deslige Slags til Granderne 3 Mark og 12 β til Husbonden og derfor af menige Grander med Oldermænden, naar bevisligt er gjort, strax at pantes, om Betalingen ikke paa Timen erlægges.

ICS. CPS. IMS. CMS. IPS. NOS. ACS. CCS.
CNS. PIS. KLS. CPS. NCS. Thomas Pedersen egen Haand. Jens Christensen Falkenberg egen Haand. M S S.
N N S. Christen Jensen egen Haand. Jens Sørensen Vifve loci Pastor.

Forskrevne Videbogs Punkter samtykker jeg underskrevne, saa vidt de paa Loven ere funderede.

Lauritz Eskesen Viffvild, loci Pastor.

1) Saa vidt alting i denne Videbog med Lov og Forordninger er conform og tjenligt til god Hegn at holde, approberes.

H. Smidt loci Pastor.

Efter forskrevne Dannemænds Begjæring har jeg denne deres Videbog, som synes at være funderet paa Loven, ikke kunnet nægte dem at approbere, og befales kgl. Maj.'s Herredsfoged at være dem behjælpelig derover at holde, som forsvarligt kan være.

Datum Frisholt den 7de Oktober 1685.

C. Lindenou.

Saasom Asferg Bymænd sig beklager, at ingen Ret efter deres Videbog i deres By holdes, og efter hans Velbaarenhed Hr. Amtmand Christopher Lindenou udi deres Videbog mig befaler dem at assistere, saa befales paa Rettens Vegne Jens Christensen Falkenberg i Asferg, at han som en Sognefoged og Øvrighed paa Stedet, hvad Vide og Vedtægt angaar, Byen til Nytte og Gavn, deri at kjende efter Lands Lov, som han agter at forsvare for Gud og sin Over- og Underdommer.

Actum Asferg den 22de Juli 1689.

Paa Rettens Vegne

Er: Klog egen Haand.

Som den anordnede Oldermænd Jens Christensen Falkenberg er ved Døden afgang og ingen igjen i hans Sted siden hans Død samme sig igjen har antaget Byen til mærkelig Skade og Afgang, og som samtlige Grander dertil har udvalgt vel-fornemme Christen Jensen Sognefoged i bemeldte Asferg dertil, saa af den Myndighed, mig paa Hr. Etatsraad og Amtmand Holger Rodtzes Vegne kan være betroet, paa Rettens Vegne anordnes og befales bemeldte Christen Jensen Sognefoged herefter at være Oldermænd for Asferg By, holdende

---

1) Indskudt senere.

sig derudi (nuværende) hans kgl. Maj.'s Lov og Forordninger efterrettelig, som han for højere Øvrighed og Rettens Paakjendelse agter at ansvare og være bekendt, og ingen af Byens Beboere eller sig selv for Vild eller Venskab, Gunst eller Gaver befrier eller forskaaner, langt mindre nogen anden af Had eller Avind foruretter anderledes end Loven tillader og Grandernes Forening derudi kan melde. Til Vitterlighed under min Haand.

Randers den 22de Juli Anno 1704.

Paa Rettens Vegne som Herredsfoged i
Støvring-Nørhald Herred.

Niels Jensen Skiat.

Endskjøndt samtlige Bymænd og Grander i Asferg med kristeligt Forsæt har i forrige Tider vedtaget de i denne Bog indførte Poster for at holde god Skik og Orden med Avl og Bjeriing samt anden Byens Nytte og Tarv, som og af daværende Amtmand er approberet og videre af andre vedkommende paamindet at vorde efterlevet, som ses her i Bogen pag. 35 og 36, saa dog er nu ved Paaklage fornnummen, at Oldermænd eller Grandefogden ikke har været omhyggelig for at holde over, hvis med Rette ske burde til menige Mænds Nytte og Gavn, og ved hvilken Lejlighed noget af Byens Hede, Drift og Ejendom af Selvraadighed er kommen til Misbrug, idet endel Jord i Kaathede norden Bækken, vesten og norden Bækkedal af nogle er opbrudt til Sædeland, som er det gemene Fællig og Uddrift til mærkelig Skade, hvorfor herved anordnes Rytterbonden Jens Christensen i Asferg fra Dato som Oldermænd eller Grandefoged straxen at antage sig denne Vedtægtsbog og efter Posternes Indhold, saa vidt ej strider mod Loven, ved ordinære Grandestævne holde over Vedtægten, saaledes som han agter at tilsvare, og det efter Lovens Tilhold udi 3die Bogs 13de Kapitel 31te, 32te og 33te Art. pag. 477 og 478. Derhos han og advarer og med Alvorlighed bevislig paadrøver den, som har opbrudt noget, som før er meldt, udi Kaathede norden Bækken, vesten og norden Bækkedal, at de saadant strax uden Isæd igjen til Fællig udlægge, saafremt de ikke vil bryde mod Forbud og være Tiltale undergIVEN efter Loven, saasom det ingenlunde tilstedes Fællig at formindske. Hvis som efter Vedtægten

udpantes, maa ikke anvendes til Gilde og Drik, men til anden Byens Nytte efter Lovens bemeldte 32te Art., hvilket Oldermændene i alt holder sig efterrettelig.

Dronningborg den 20de April Anno 1723.

M. Ulsøe.

Mine Tjenere udi Asferg Sogn have at holde sig efterrettelig, hvis her foran meldt er, alt efter Lovens Maade.

Randers den 3die Maj 1723.

Maren sl. Jens Poulsens.

Mine Tjenere udi Asferg Sogn have at holde sig efterrettelig, hvis her foran meldt er, alt efter Lovens Maade.

Randers den 3die Maj 1723.

Mette sl. Mag. Lassens.

